

7 SEPTEMBER 2021

Uitgave van de Leido Academy, het thema-netwerk voor LevenLang Leren

1 INLEIDING

Het gaat goed met de Ad-opleidingen, in allerlei opzichten. Een groeiende instroom, meer plekken alwaar de Ad's in een eigen omgeving worden aangeboden en sterke aandacht voor andere vormen van scholing die ook op niveau 5 te plaatsen zijn. Redenen genoeg om de eerder gesponnen draad weer op te pakken als het gaat om het verzamelen van nieuwsberichten die direct en indirect met de Ad te maken hebben. Een digitale knipselkrant, zeg maar, om zichtbaar te maken wat er zoal gaande is met de Ad.

We geven dus de tekst van een bericht, een artikel, een website of waar het nieuws ook maar vandaan te halen is. Maar we leiden elke tekst kort in met een stukje van onze hand om het nieuws toch ook een beetje te duiden – en om aan te geven waar de nieuwswaardigheid aan kan worden ontleend.

Uiteraard houden we ons aanbevolen voor vindplaatsen of documenten die voldoende nieuws bevatten om hier te worden opgenomen.

2 INHOUD

1	Inleiding	1
2	Inhoud	1
3	Instroom in het hbo per 23 augustus	1
4	Opening Grensland College: lovende woorden over de Ad van de Minister	2
5	Van de website van het Grensland College	4
6	Dordrecht Academy kan aanbod Ad-opleidingen per 2022 fors uitbreiden	4
7	Associate degree Academie in Roosendaal verder gegroeid	6

3 INSTROOM IN HET HBO PER 23 AUGUSTUS

De Vereniging Hogescholen houdt bij hoe het gaat met de instroom, voor de Ad- en de Bachelor-opleidingen en onderverdeeld per sector.

Hieronder zijn twee figuren daarvoor te vinden: de aantallen ingeschrevenen, vergeleken met het vorige jaar, en de aantallen uitgezet in een grafiek om te zien hoe die zich de afgelopen maanden hebben ontwikkeld, gelet op de voorafgaande jaren.

Het is duidelijk dat de Ad het goed blijft doen, niet meer met dubbele groeicijfers, maar ruim 4 procent is toch een mooie score. Voor de Bachelor is een teruggang van tegen de 9 procent wel heel erg sterk. Een aantal van ruim 13.000 aanmeldingen minder betekent toch een behoorlijke aderlating en dus aantal minder fte's over de komende jaren, ook met de zgn. t-2-financiering. Voor veel hogescholen zal het dus puzzelen worden, ook wetende dat juist vorig jaar honderden extra docenten dienden te worden aangetrokken. Het is te hopen dat door o.a. pensionering en het vrijwillig het onderwijs verlaten veel van die nieuwe groep voor het hbo kan worden behouden.

Een tweetal opmerkingen nog bij dit alles:

- De VH stelt dat de teruggang zo groot is omdat de aanwas vorig jaar was gebaseerd in de pandemie op een andere inrichting van het eindexamen (met 99% geslaagden) en de voorwaardelijke doorstroom vanuit het mbo naar het hbo. Daarmee zou de vijver al wat zijn 'leeggevestigd', samen met de groep die anders een tussenjaar zou nemen. Echter, dat is geen

complete verklaring aangezien ook dit jaar de havo- en vwo-examens zijn aangepast door het mogen wegstrepen van een vak en het hebben van meerdere herkansingen. En ook nu mogen mbo'ers weer voorwaardelijk aan het hbo beginnen, als duidelijk is dat ze zonder veel extra werk het mbo-diploma in het komende semester kunnen verwerven. Dat alles zal zeker repercussies gaan hebben op de instroom in 2022, zo valt te verwachten.

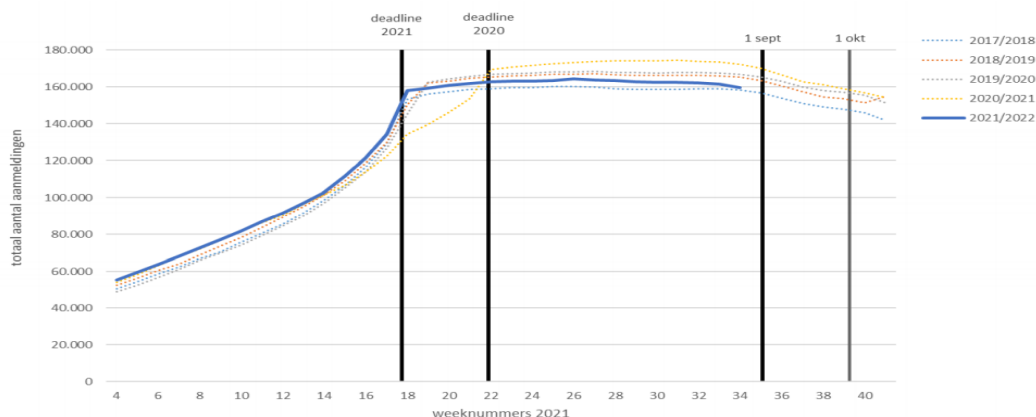
- In deze getallen zitten nog steeds de studenten die vorig jaar al stonden ingeschreven, maar nu via een switch aan een nieuwe hbo-opleiding beginnen. Deze zouden er toch tussenuit kunnen worden gevist, is het idee. Deze studenten worden nu op een verkeerde wijze in de statistieken meegenomen, ook de communicatie in de media. Ze worden wel bekostigd maar in het algemeen lopen ze op voorhand al een jaar uit de studie, met alle gevolgen van dien voor de betrokkenen.

Aanmeldingen per 23-8-2021

onderwijstype	sector	aanmeldingen 2020/2021	aanmeldingen 2021/2022	absoluut verschil	procentueel verschil
associate degree	economie	4.721	4.553	-167	-3,5%
	gedrag en maatschappij	1.870	2.157	287	15,4%
	gezondheidszorg	260	230	-31	-11,8%
	landbouw en natuurlijke omgeving	340	314	-27	-7,8%
	onderwijs	500	617	117	23,5%
	taal en cultuur	187	218	31	16,3%
	techniek	2.002	2.224	222	11,1%
subtotaal associate degree		9.880	10.312	432	4,4%
bachelor	economie	51.401	45.772	-5.629	-11,0%
	gedrag en maatschappij	21.652	19.775	-1.877	-8,7%
	gezondheidszorg	17.958	17.573	-385	-2,1%
	landbouw en natuurlijke omgeving	3.563	3.276	-287	-8,0%
	onderwijs	19.342	16.456	-2.886	-14,9%
	taal en cultuur	7.864	8.231	366	4,7%
	techniek	30.974	28.392	-2.582	-8,3%
subtotaal bachelor		152.755	139.474	-13.280	-8,7%

Noot. Absoluut verschil en totalen kunnen afwijken i.v.m. afrondingen. Sectoren op basis van Croho. Opleidingen met de sector Recht zijn ondergebracht bij de sector Economie, en sector Sectoroverstijgend zijn ondergebracht bij de sector Techniek.

Aanmeldingen, trend door de jaren heen

Figuur 1: Cumulatief aantal aanmeldingen voor hbo opleidingen (associate degree, bachelor of master) per week voor de laatste vijf jaar inclusief aanmelddeadlines, start studiejaar (1 sept) en verwerkingsdeadline inschrijvingen (1 okt).

4 OPENING GRENSLAND COLLEGE: LOVENDE WOORDEN OVER Ad VAN DE MINISTER

Op 2 september werd in Winterswijk het Grensland College geopend. Daarbij worden vanuit een eigen locatie (geen nieuwe vestigingsplaats) deeltijdse opleidingen aangeboden, met licenties van Saxion en de HAN. Het voortouw hierbij is genomen door het Graafschap College (mbo), samen met partijen in de Achterhoek en ook van de andere kant van de grens. Men mikt op convenanten zodat ook Duitse studenten (werkenden) kunnen aanhaken en een Nederlands Ad-diploma behalen.

De opening werd verricht door Minister Van Engelshoven, een duidelijk bewijs van de aandacht die de overheid heeft voor dit soort initiatieven. Maar ze sprak ook zeer lovende woorden over de Ad zelf, als een tweejarige hbo-opleiding. We citeren alvast uit haar toespraak die we vervolgens

integraal afdrucken (van de website van OCW overgenomen): “*Vanaf nu is er hier, in Winterswijk, een drempel tussen mbo en hbo verdwenen. Want je kunt hier nu een associate degree halen – wat ik persoonlijk één van de mooiste diploma’s in ons onderwijs vind.*”

Minister Van Engelshoven sprak bij de opening van het Grensland College, op 2 september 2021, in Winterswijk.

Beste mensen,

Flink wat Nederlanders wonen niet in een grensstreek als de uwe. Ze weten niet wat ze missen. Vraag je ze op de kaart wat ze naast Winterswijk zien liggen, dan zeggen negen van de tien: ‘Duitsland’.

Dat klopt natuurlijk ook.

Toch zullen weinigen écht op de hoogte zijn van wat uw grensstreek te bieden heeft. De gemiddelde ‘Hollander’ zal niet bekend zijn met Kasteel Anholt, de kerstmarkten in de regio, Rose Bike-town in Bocholt, of gewoon zoiets alledaags als de bakker in Suderwick. Waar die heerlijke kuchen van zojuist vandaan komt.

De kans dat iemand ‘het Grensland College’ zou zeggen is nu ook nog klein. Maar daar gaat de komende jaren verandering in komen.

Het eerste fysieke bewijs van uw samenwerking is hier, in Winterswijk. Aan deze kant van de grens. Maar wie weet wat de toekomst nog brengt. Vanuit hier zijn overheden, onderwijs en werkgevers uit de Achterhoek en Kreis Borken op een unieke manier verbonden.

Uw start is veelbelovend.

En er liggen hier de komende jaren grote kansen.

Voor iedereen die door wil leren, maar ook voor bedrijven op zoek naar gemotiveerde mensen die een stapje verder willen in hun loopbaan.

Vanaf nu is er hier, in Winterswijk, een drempel tussen mbo en hbo verdwenen. Want je kunt hier nu een *associate degree* halen – wat ik persoonlijk één van de mooiste diploma’s in ons onderwijs vind.

Er zijn namelijk hartstikke veel mensen die best verder willen studeren, maar er gewoon niet toe komen.

Vanwege de levensfase waar ze in zitten, bijvoorbeeld.

Met een gezin en financiële verplichtingen, lijkt het soms niet te kunnen. Of is voltijds studeren gewoon te veel.

Op zo’n moment is de *associate degree* een hele welkome manier van jezelf verder ontwikkelen. Je kunt dan echt een volgende stap zetten en je leven een nieuwe wending geven.

U voorziet dus in een belangrijke behoefte.

Niet alleen voor mensen die vooruit willen, maar ook voor bedrijven in de regio.

Er bloeit hier een prachtige samenwerking tussen ondernemers, onderwijsinstellingen van verschillende niveaus en overheden die graag met elkaar zaken doen.

Dit is niet zomaar een onderwijsplatform.

Nee, wat u hier doet is in alle opzichten een product van samenwerking tussen het middelbaar- en hoger beroepsonderwijs, bedrijven en overheden. En dat blijft het ook in de uitvoering. Met docenten uit het werkveld voor de klas. En onderwijs op locatie bij de werkgever.

Het zijn belangrijke ingrediënten om hier samen een succesverhaal te schrijven. Maar u voegt hier nog iets unieks aan toe. U bent namelijk burens die ieder hun eigen taal spreken, maar elkaar toch probleemloos verstaan. In woord en daad. Zo worden hier twee nationale regio’s één internationaal geheel.

En daarmee dubbel zo interessant. Driedubbel, eigenlijk. Want u lost met het Grensland College straks in één keer minstens drie beloften in:

- die van internationalisering van het onderwijs,
- die van de Regio Deal,
- én van Euregionale samenwerking.

Met het Grensland College bewijst u aan collega-mbo's en hogescholen in ons land, en aan onze onderwijscollega's bij de oosterburen, dat zelfs een landsgrens geen belemmering is om het onderwijs te verzorgen waar behoefte aan is.

Dat wordt de komende dagen natuurlijk prachtig uitgemeten in de lokale en regionale pers – zodat niemand er meer omheen kan.

Laat het zeker ook de jonge starters die ooit de grensstreek verlieten maar weten: de ingrediënten voor een gelukkige terugkeer zijn er allemaal.

Beste mensen,

Ik spreek straks een aantal studenten en docenten, en vermoed bij iedereen veel enthousiasme om aan de slag te gaan.

Nogmaals mijn grote waardering voor wat u hier met z'n allen voor elkaar heeft gekregen.

Als je zoals u, letterlijk grenzen wegdenkt – dan gaat er een wereld voor je open.

En ik vind het heel erg mooi dat u het gewoon bent gaan dóen. Groot denken, maar geen grote praatjes. Beginnen met één *associate degree*.

Goed werk leveren, en straks rustig uitbouwen. Mogelijk ook op andere locaties. Terwijl u altijd in gedachten houdt: waar heeft onze regio behoefte aan?

Zo bent u ook inspiratie voor talloze andere regio's in onze landen die graag nieuwe samenwerkingen willen aangaan.

Hopelijk verleidt uw voorbeeld ook nóg meer werkgevers om hun personeel de kans te bieden om een opleiding te volgen. Zodat mensen steeds beter geschoold worden. Niet alleen om nú het werk te doen, maar ook voor de nabije en verdere toekomst.

Vanuit het ministerie blijven we uw samenwerking dan ook met veel interesse volgen. Ik ben heel benieuwd naar de verdere plannen en prestaties van het Grensland College.

Dank u wel.

5 VAN DE WEBSITE VAN HET GRENSLAND COLLEGE

Ter aanvulling op de toespraak van Minister Van Engelshoven hier een korte tekst van de website van het Grensland College.

Het Grensland College is een vernieuwend initiatief in Nederland, dat mede mogelijk is gemaakt door de samenwerking tussen onderwijs, bedrijfsleven en overheden binnen Achterhoek ambassadeurs, een bijdrage van de provincie Gelderland en een bijdrage uit de Regio Deal Achterhoek.

Op initiatief van het Graafschap College worden samen met de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) en Saxion tweejarige praktijkgerichte hbo-opleidingen (de zogeheten Associate degree opleidingen) ontwikkeld die direct aansluiten bij de wensen en behoefte die we zien in de "Euregionale" arbeidsmarkt. De opleidingen zijn gericht op Nederlandse en Duitse afgestudeerde mbo-studenten en werkenden.

Het onderwijs wordt verzorgd vanuit het voormalige raadhuis van Winterswijk én op locatie bij werkgevers en innovatiecentra, zodat theorie en praktijk aan elkaar gekoppeld zijn.

Zie: www.grenslandcollege.nl

6 Dordrecht Academy KAN AANBOD Ad-OPLEIDINGEN PER 2022 FORS UITBREIDEN

In Dordrecht is per 1 september de Dordrecht Academy gestart, een samenwerkingsverband van meerdere hogescholen en andere instellingen o.a. in het mbo. Het aanbod is nu nog zeer beperkt, maar onlangs werd bekend dat er per 2022 vijf nieuwe Ad's mogen bijkomen. Daarmee is de grondslag gelegd voor een volgend volwaardig 'Professional Associate College' (zoals we als de soortnaam van dergelijke instituten zijn gaan gebruiken).

Hier het persbericht van de Dordrecht Academy.

Ministerie van Onderwijs geeft groen licht voor vijf nieuwe hbo-opleidingen in Dordrecht
1 september 2021

DORDRECHT - Dordrecht Academy mag vijf nieuwe Associate degree-opleidingen starten in Dordrecht: Engineering, Logistiek Management, Business Studies Logistiek, Integraal Bouwmanagement en de Pedagogisch Educatief Professional. Het ministerie van OCW besloot dit na een positief advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO). Vanaf september 2022 worden deze opleidingen, samen met de reeds bestaande Ad-opleiding Sociaal Werk in de zorg, in Dordrecht aangeboden. De CDHO komt tot haar positieve oordeel omdat de opleidingen goed aansluiten op de behoeften van werkgevers uit de regio en de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt.

De regionale arbeidsmarkt in de Drechtsteden, waar techniek, logistiek, (water)bouw, zorg en onderwijs dominante sectoren zijn, staat onder druk. Hoger geschoold personeel is in deze sectoren moeilijk te vinden. Dordrecht Academy, een initiatief dat is ontstaan vanuit Programma Hoger Onderwijs Drechtsteden, vervult een sleutelrol in het terugbrengen van die spanning op de arbeidsmarkt.

Drie hogescholen (Hogeschool Rotterdam, Hogeschool Inholland en Christelijke Hogeschool Ede) en ROC Da Vinci College gaan onder de vlag van Dordrecht Academy tweejarige hbo-opleidingen (Associate degrees) aanbieden die helpen die tekorten terug te dringen. 'De opleidingen die nu zijn goedgekeurd zijn ontwikkeld vanuit een krachtige samenwerking met werkgevers. Het advies van de CDHO bevestigt dat we met onze opleidingen de professionals gaan opleiden die hard nodig zijn in deze regio', aldus Erwin van Braam, directeur van het Programma Hoger Onderwijs Drechtsteden. 'Vanaf 2022 starten we met dit palet aan opleidingen. Ik verwacht dat we de jaren daarna het aanbod gestaag zullen uitbouwen.'

Toekomstperspectief

'Dit is een enorm belangrijke stap voor de toekomst van onze regio. Ik ben heel blij dat Dordrecht Academy nu groen licht heeft gekregen van het ministerie van Onderwijs. Dordrecht en de Drechtsteden hebben deze opleidingen keihard nodig. Meer hoger onderwijs helpt niet alleen om de tekorten op de arbeidsmarkt te bestrijden, maar ook om jonge mensen te blijven binden aan onze stad', aldus Peter Heijkoop, wethouder Onderwijs.

Dat het ministerie deze samenwerking heeft goedgekeurd stemt Heijkoop tevreden: 'Het is mooi dat ook het ministerie de potentie van deze unieke samenwerking ziet en de opleidingen heeft goedgekeurd. Doordat hogescholen, Da Vinci College, de werkgevers in de regio en Gemeente Dordrecht de schouders eronder zetten kunnen we toekomstperspectief bieden aan de jongeren en reeds werkende professionals. Dat is een grote bijdrage aan de vitaliteit van onze economische en maatschappelijke sectoren.'

Unieke samenwerking

Juist die samenwerking maakt het verschil in het samenwerkingsverband Dordrecht Academy. 'We brengen het beste uit meerdere werelden samen in Dordrecht Academy, vertelt Erwin van Braam. 'Een voorbeeld: studenten kunnen straks de specifieke expertises van Business Studies Logistiek van Hogeschool Inholland en de opleiding Logistiek Management van Hogeschool Rotterdam volgen. Zij ervaren straks één brede logistieke opleiding waarin zij zelf, of in samenspraak met hun werkgever, keuzes maken over de te volgen onderdelen.'

Opleidingenaanbod

Het opleidingenaanbod van Dordrecht Academy bestaat per 1 september 2022 uit:

- Ad Engineering
- Ad Integraal Bouwmanagement
- Ad Logistiek Management
- Ad Business Studies Logistics Management
- Ad Pedagogisch Educatief Medewerker
- Ad Sociaal Werk in de Zorg (wordt nu reeds in Dordrecht aangeboden door Christelijke Hogeschool Ede en start in september 2021 met 64 studenten).

Dordrecht Academy komt voort uit het Programma Hoger Onderwijs Drechtsteden. Vanuit dit programma wordt naast Dordrecht Academy ook Career Boost opgestart. Career Boost biedt hoogwaardige en aantrekkelijke stages en opdrachten voor bachelorstudenten die in de laatste fase van

hun studie zitten. Met deze twee initiatieven krijgen de Drechtsteden een stevig aanbod aan Hoger Onderwijs. Meer info via www.phod.nl en www.dordrecht.academy.nl

7 ASSOCIATE DEGREE ACADEMIE IN ROSENDAAL VERDER GEGROEID

In het westen des lands hebben we nu drie Professional Associate Colleges. De oudste is de Rotterdam Academy, deze maand het tienjarig bestaan vierend. Vervolgens kwam de AdA tot stand in Rosendaal en daar wordt al een aantal jaren aan de weg getimmerd. De nieuwste loot aan de Ad-stam is dus de Dordrecht Academy.

Hier het bericht van de regionale website over de opening van het studiejaar. Het blijkt dat het aantal aanmeldingen wat achterblijft bij de verwachtingen, maar dat heeft mede te maken met de pandemie, de mbo-doorstroom, de banen die er zijn voor mbo'ers en misschien ook met de groeiende concurrentie. Echter, de AdA voldoet duidelijk aan de behoefte die er in die regio is...

Rosendaal warmt zich op voor eerste jaar

ROSENDAAL - Rosendaal is sinds maandag weer een klein beetje meer studentenstad. De Associate degrees Academie begon het studiejaar met vierhonderd eerstejaars, waardoor deze hbo-opleiding groeide tot in totaal zo'n achthonderd studenten.

Vierhonderd nieuwe studenten lijkt veel, maar is toch minder dan waar directeur Roland van der Poel bij het opstellen van de prognoses rekening mee had gehouden.

„Het is een moeilijk jaar“, zegt Van der Poel in het Herstaco stadion, waar de nieuwkomers elkaar maandag voor het eerst ontmoeten. „We dachten dat we dit jaar meer nieuwe studenten in zouden kunnen schrijven, maar veel mbo'ers hebben het afgelopen jaar een baan aangeboden gekregen. Door de krapte op de arbeidsmarkt is er veel vraag naar mbo'ers.”

We dachten dat we dit jaar meer nieuwe studenten in zouden kunnen schrijven, maar veel mbo'ers hebben het afgelopen jaar een baan aangeboden gekregen

Roland van der Poel, Directeur Associate degrees Academie Rosendaal

De Ad-Academie begon in 2018 met een kleine tweehonderd studenten. De centrale locatie van de school in het voormalige belastingkantoor aan het Mill Hillplein in hartje Roosendaal. De opleiding zit sindsdien in de lift. Vorig jaar kregen de eerste studenten hun diploma en eind volgende maand krijgt de tweede lichter het felbegeerde document uitgereikt.

In de kerk

Tegen de nieuwe studenten zei Van der Poel: „En mijn volgende afspraak met jullie is eind september 2023 als jullie je diploma komen ophalen in de kerk aan de Markt.” Hij vindt het fijn om directeur te zijn van een instelling die als sinds de start groeit. De verwachting is dat de hbo-opleiding blijft groeien tot en ongeveer 1.500 studenten staan ingeschreven.

Derde etage

Over het gebouw aan het Mill Hillplein merkte de directeur op: „Dit wordt het laatste jaar dat we op twee etages zitten in ons gebouw. Volgend jaar komt de derde etage er bij. In april of mei beginnen we met de verbouwing.”

We gaan in de loop van dit jaar kijken of we kunnen starten met deeltijdopleidingen.

Roland van der Poel, Associate degrees Academie Roosendaal

Niet alleen het aantal studenten groeit. Ook de opleidingen waaruit zij kunnen kiezen nemen in aantal toe. In het stadion waren maandag studenten van onder meer de richtingen Health & Social Work, Bedrijfskunde, Logistiek, Finance en Informatica. „We gaan in de loop van dit jaar kijken of we kunnen starten met deeltijdopleidingen. Dat kan vooral interessant zijn voor bedrijven.”

Logistiek

Want die werkgevers kunnen hun personeel dan een opleiding op hbo-niveau geven, terwijl de mensen toch aan het werk blijven. Met name bij de technische opleidingen en zeker in de richting logistiek is daar veel vraag naar, is de inschatting van Van der Poel.

Tijdens de introductie in het stadion waren er naast kennismakingspelletjes en toespraak van onderwijswethouder René van Ginderen ook kwisvragen over Roosendaal en hield *inspirational speaker* Rob van Loon uit Heiloo een motiverende speech.